

Ἐρ. Ἐπεσκέφθητε ἀπὸ κανέν ἑλληνικὸν πλοῖον εἰς τὸ πρῶτόν σου ταξίδι διὰ τὴν Μοθώνην;

Ἀπ. Μάλιστα. Ἀπὸ ἐν βρίκι ἑλληνικὸν ἔξω ἀπὸ τὴν Πρώτην εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ὅπου ἐπιάσθην καὶ τώρα μὲ ἐπεσκέφθη, μὲ ἐξέτασε καὶ ἐσημείωσε τὰ χαρτιά μου καὶ μὲ ἄφησεν ἐλεύθερον, ἐπειδὴ τῷ εἶπον ὅτι ἐπήγαινα διὰ ταῖς Κιτριάς, κατὰ τὰ χαρτιά μου, πλὴν ἐγὼ ἐπῆγον εἰς Μοθώνην,

Ἐρ. Σὰς ἀπηγόρευσε τὸ ἑλληνικὸν πλοῖον ὅταν σὰς ἐπεσκέφθη τοῦ νὰ μὴν ὑπάγητε εἰς τὰ Μοθωκόρωνα;

Ἀπ. Μὰς ἐπρόσταξε νὰ τραβήξωμεν τὸν δρόμον μας κατὰ τὰ χαρτιά μας.

Ἐρ. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν σας ἀπὸ τὴν Μοθώνην διὰ τὴν Ζάκυνθον, σὰς ἐπεσκέφθη ἄλλο πλοῖον ἑλληνικόν;

Ἀπ. Ὁχι. Οὔτε ἑλληνικὸν οὔτε ἄλλης Δυνάμεως.

Ἐρ. Ὡς ποῖον πλοῖον ἐξελάβετε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σὰς ἐπεσκέφθη εἰς τὸ πρῶτόν σας ταξίδι;

Ἀπ. Ὡς πολεμικόν.

Ἐρ. Σὰς εἶπεν ὁ καπιτάνος τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπισκεπτικοῦ πλοίου τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο εἰς ἐκεῖνα τὰ νερά, καὶ ἂν τὸν ἐγνωρίσατε ἢ αὐτὸν ἢ τὸ πλοῖον τώρα εἰς τὴν δευτέραν σας σύλληψιν μεταξὺ τῶν ἑλληνικῶν ἀποκλειστικῶν πλοίων, ὅσα ἐφαίνοντο εἰς τὰ νερά τῶν Μοθωκορώνων;

Ἀπ. Οὔτε μὰς εἶπε τίποτε οὔτε τὸν εἶδα τώρα εἰς τὴν δευτέραν σύλληψιν.

Ἐρ. Ἐφαίνοντο εἰς τὴν θάλασσαν ἄλλα πλοῖα ἑλληνικὰ ἢ ἄλλης Δυνάμεως;

Ἀπ. Δὲν εἶδον ἄλλον παρὰ τὸ ἑλληνικὸν καὶ τὸ ὁποῖον μὲ ἐπεσκέφθη καὶ ἐν μεγάλῳ βασέλον, τὸ ὁποῖον ἐβολτατζάριζεν ἔξωθεν τῶν Μοθωκορώνων.

Ταῦτα πάντα ὡμολόγησεν ὁ ρηθεὶς καπ. Νικολὸς Βίτος Κούρτζιος, τὰ ὁποῖα ἀφ' οὗ τῷ ἀνεγνώσθησαν μεταφραστικῶς εἰς τὴν γλῶσσάν του τὰ ἐβεβαίωσε.

22*

Πρὸς τὴν Ἀντὶ Θαλασσίῳ Δικαστηρίῳ Προσωρινὴν Ἐπιτροπὴν

Σεβαστοὶ Δικασταί!

Ὁ ἀντίδικός μου κύριος Μητρός Λιακόπουλος εἰς τὴν ἀπὸ τὰς 24 τοῦ παρελθόντος μηνὸς δεδομένην κατηγορίαν του πρὸς τὸ Θαλάσσιον τοῦτο Δικαστήριον, κατηγορῶν με λέγει οὕτως: "Ὅτι ὁ μαρτῆγος τοῦ καπ. Λουκᾶ Κορωναίου εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λιμένος τῆς Καρίτζας ἀραγμένος, κενὸς πράγματος καὶ ὥς ἐκ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, μὴ ἔχων οὐδεμίαν σημαίαν ἢ σημεῖον ὑψωμένον. Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τῆς εἰσόδου εἰς τὸν λιμένα ἦσαν Τούρκοι ἱκανοί, ὠχυρωμένοι καλῶς καὶ ὑπερασπίζοντο αὐτὸ τὸ πλοῖον. Τούτου τουφεκίζοντες καὶ πλησιάζοντες αὐτοὶ ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωσιν ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἄλλο τι, εἰμὴ ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο χωρὶς κανέν χαρακτηριστικὸν οὐδετερότητος, ὑπερασπιζόμενον ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καθ' ἣν μάλιστα στιγμὴν ἐφονεύθησαν καὶ δύο στρατιῶταί του. Ἀλλὰ τέλος πάντων τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν καὶ ἐκυρίευσαν τὸ εἰρημένον πλοῖον, ἔνδον τοῦ ὁποίου καθὼς ὁ ἴδιος καπ. Λουκᾶς δὲν ἀρνεῖται, νομίζει δὲν εὔρον τίποτε, δηλονότι μὴτε σημαίαν μὴτε σημεῖον μὴτε κανέν ἔγγραφον καὶ καθὼς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀποδεικτικὸν τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς νήσου Σκοπέλου φανερῶνει. Ἐννοῶν καὶ παραδεχθεὶς τὸ πλοῖον τοῦτο ὡς ἐχθρικὴν ἰδιοκτησίαν τὸ ἔλαβε καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐφόρτωσεν εἰς ἄλλο μέρος γιδοπρόβατα, τὸ ἔφερεν εἰς Σκόπελον, ὅπου, ἀφ' οὗ τὸ ἐκφόρτωσεν, εὔρε καταπατημένον ἐν ἔγγραφον τοῦ καπ. Λουκᾶ φανερώνον ὅτι τὸ εἰρημένον πλοῖον ἦτο ὑπὸ σημαίαν ρωσικὴν.

Ὅτι μὲ μόνον αὐτὸ τὸ ἀσθενὲς ἔγγραφον εὐχαριστήθη καὶ ἀνέφερεν εἰς τὸν Τοποτηρητὴν τῆς Σκοπέλου καὶ εἰς τὸν ἐν Σκοπέλῳ Γαλλικὸν Ἀντιπρόξενον διὰ νὰ γράφουν ὅπου ἤξευρον νὰ παρουσιασθῇ ἢ νὰ στείλῃ ὁ κύριος τοῦ πλοίου τούτου νὰ τὸ λάβῃ· ὅτι ὁ σύντροφός του καπ. Ἰωάννης Βελέντζας, πάλιν ἔγραψεν πρὸς τὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ Βρεταννικὸν Πρόξενον μ' ἐν πλοῖον λατίνι, ὀνομα-

* ΓΑΚ. Θαλ. Δικ. φ. 16.

ζόμενον «Μπαχτζές»), διοικούμενον παρὰ τοῦ καπ. Διάτα, νὰ προκηρύξη τὴν περίστασιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πλοίου ἢ νὰ στείλῃ νὰ τὸ λάβῃ εὐρισκόμενον εἰς παρακαταθήκην.

Ὅτι λοιπὸν τὸν ἄραξεν ἐν ἀσφαλείᾳ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ νὰ τὸν εὕρῃ ὁ κύριός του διὰ νὰ τὸν λάβῃ ὅλως διόλου ἀπείρακτον.

Ὅτι ὁ καπ. Λουκᾶς Κορωναῖος, βεβαιωθείς ὅτι τὸ πλοῖόν του εὐρίσκετο εἰς Σκόπελον εἰς παρακαταθήκην, ἔστειλεν ἐπίτροπον διὰ νὰ τὸ λάβῃ, ἀλλὰ κατὰ κακὴν τύχην, πρὶν φθάσῃ ἀκόμη ὁ ἐπίτροπός του, ὁ καπ. Ζορμπᾶς ἐμβὰς μὲ τοὺς στρατιώτας του ἐν ἀπουσίᾳ του εἰς τὸ αὐτὸ πλοῖον, ἤρπασε τὴν γούμεναν μὲ τὴν ὁποίαν ἦτο δεμένον ἀσφαλῶς τὸ πλοῖον καὶ τὴν περιμάτζαν του καὶ οὕτω μεῖναν τὸ πλοῖον χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀσφάλισιν, ἔπεσεν ἔξω ἀπὸ μίαν φορτούνα καὶ κατεσυντρίφθη. Περὶ τῆς βεβαιότητος τούτου ἐπιφέρει, ὡς λέγει, τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 μαρτυρικὸν τῆς Κοινότητος Σκοπέλου καὶ ζητεῖ τὴν προσωπικὴν ἐξέτασιν τὸν ἐν τῷ μαρτυρικῷ τούτῳ ὑπογεγραμμένον Νοτάριον, διατρίβοντα ἤδη ἐνταῦθα.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἴδιος καπ. Λουκᾶς ἐν συνειδήσει γνωρίζει καὶ καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας βεβαίως τὴν ἀθωότητά του. Καθότι τὸ μὲν πλοῖόν του ἠξεύρει ὅτι τὸ ἄφησε χωρὶς κανὲν χαρακτηριστικὸν οὐδετερότητος καὶ ὁμολογεῖ ὅτι τὸ ἐφύλαξε διὰ νὰ τὸ λάβῃ εὐθὺς καθὼς ἔλαβεν αἰτίαν ἀπὸ τὸ ἐγγραφόν του, ἀλλ' ὅτι ὁ καπ. Ζορμπᾶς καὶ ὄνομα καὶ πρᾶγμα ἐγένεν ἡ μόνη αἰτία τῆς συντριβῆς του. Καὶ τίς δὲν ἠμπορεῖ νὰ συμπεράνῃ, ὅτι αὐτὸς δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὸν σφετερίσῃ ἐν ᾧ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Σκόπελον καὶ τὸν ἀφίνει εἰς παρακαταθήκην, ὅταν εὐκόλως ἠδύνατο νὰ τὸν πωλήσῃ;

Ὅτι ἡ σύλληψις τοῦ πλοίου τούτου ἐγένε μόνον καὶ μόνον μὲ τὴν αἰτίαν ὅτι ἦτον ἐχθρικὸν καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐφαντάσθη νὰ συλλάβῃ ἢ νὰ κακομεταχειρισθῇ πλοῖον ὑπ' οὐδετέραν σημαίαν. Μὴ λησμονήσητε προσέτι ὅτι τὸ ἀνωτέρω συμβὰν ἠκολούθησε κατὰ τὰ 1827 ἔτη, ὅτε ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία δὲν ἐδιοικεῖτο ἀπὸ νόμους θετικούς, οὔτε ἀπ' αὐστηροὺς τύπους διαγωγῶν, τόσον τῶν ἀρχόντων, εἴτε στρατιωτικῶν εἴτε πολιτικῶν, καθὼς καὶ τῶν ἀρχομένων. Καὶ ὅτι, ἂν ἡ μετακόμισις τοῦ πλοίου τούτου ἀπὸ Καρίτζαν εἰς Σκόπελον ἐγενε πρόξενος καμμιᾶς ζημίας, λογίζεται τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὅλως διόλου ἀνένοχον μὲ τὸ νὰ ἐγενε καλῇ πίστει, ἀπατηθεὶς εἰς τὴν κατάστασιν τῆς οὐδετερότητος τοῦ πλοίου, ἐξ αἰτίας τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς οὐδετερότητος. Ὅθεν ὁ προβαλλόμενος νόμος ἀπὸ τὸν ἀντίδικόν του δὲν ἐφαρμόζεται διόλου ἐναντίον τοῦ πράξαντος καλῇ πίστει, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον κατ' ἐκείνου ὅστις, ἐν ᾧ τὸ πλοῖον ἐξασφαλισμένον εἰς τὸν λιμένα τῆς Σκοπέλου εἰς παρακαταθήκην ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς τοπικῆς ἀρχῆς, ἐγενε πρωταίτιος τῆς φθορᾶς του, ἀρπάζων τὰ ἀναγκαῖά του σχοινία μὲ τὰ ὁποῖα ἦτον ἀσφαλισμένον. Περίστασις, ἄνευ τῆς ὁποίας οὔτε τὸ πλοῖον ἤθελε χαθῇ οὔτε ὁ ἰδιοκτήτης ἤθελε ζητῇ τὴν ἀποζημίωσίν του οὐτ' αὐτὸς ἤθελεν ἐνάγεται σήμερον οὔτε ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἤθελε καταγίνεται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Νομίζω πρὸς δε ὅτι ἀρκετὰ ἀπέδειξε τὴν ἀθωότητά του, ζητεῖ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην διαμένουσαν ἱκανοποίησιν, ἠθικὴν καὶ χρηματικὴν, ἀπ' ὅπου ἀνήκει.

Αὕτη ἐστὶ, Σεβαστοὶ Δικασταί, ἡ κατ' ἐμοῦ κατηγορία τοῦ κ. Μήτρου Λιακοπούλου περὶ τῆς ὁποίας ἀναλυτικῶς ἀπολογοῦμαι ὡς ἐφεξῆς:

Αὖν) Τὸ ὅτι ὁ ἀντίδικός μου οὗτος δὲν φυλάττει τελείως σειρὰν εἰλικρινείας εἰς τὴν νομιζομένην ταύτην κατηγορίαν του ἀποδεικνύεται τοῦτο ἐκ τῶν προκειμένων λόγων του. Λέγει ὅτι εὗρε καταπατημένον ἐν ἐγγραφῶν τοῦ καπ. Λουκᾶ φανερώων ὅτι τὸ εἰρημένον πλοῖον ἦτον ὑπὸ σημαίαν ρωσικὴν καὶ μὲ μόνον αὐτὸ τὸ ἀσθενὲς ἐγγραφὸν εὐχαριστήθη καὶ ἀνέφερεν εὐθὺς εἰς τὸν Τοποτηρητὴν τῆς Σκοπέλου καὶ εἰς τὸν ἐν Σκοπέλῳ Γαλλικὸν Ἀντιπρόξενον διὰ νὰ γράφουν ὅπου ἤξευρον νὰ παρουσιασθῇ ἢ νὰ στείλῃ ὁ κύριος τοῦ πλοίου τούτου νὰ τὸ λάβῃ, εὐρισκόμενον εἰς παρακαταθήκην. Τί ἐννοεῖ μὲ τὴν λέξιν παρακαταθήκη, ἐγὼ ἀγνοῶ. Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νομικοὺς παρακαταθήκη λέγεται τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον παραδίδεται εἰς τινὰ ἄλλον πρὸς φύλαξιν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτὸ εἰς τὸν δόντα, ὅταν ἐκεῖνος τὸ ζητήσῃ. Καὶ περὶ τούτου παρακαλῶ σεβασμίως παρατηρήσετε ἀκριβῶς τί λέγει τὸ κβ' κεφάλαιον τῆς Γενικῆς Νομοθεσίας τῶν αἰμυνήστων αὐτοκρατόρων ἐν σελ. 209, § 1291: «Τὸ περὶ παρακαταθήκης συναλλάγμα, δι' οὗ ἐμπιστεύεται εἰς τινὰ πρᾶγμα ξένον πρὸς φύλαξιν, εἶναι ἐκ τῶν πραγματικῶν συναλλαγμάτων. Ἡ παρακαταθήκη εἶναι ἢ ἀπλὴ ἢ οἰκτρά. Ἀπλὴ λέγεται ὅταν παραδίδεται εἰς τινὰ μηδεμιᾶς παρούσης ὀλεθρίας ἀνάγκης. Οἰκτρά δὲ λέγεται,

ὅταν παραδίδεται ἐξ αἰτίας ταραχῆς τινος ἢ ἐπαναστάσεως ἢ πυρκαϊᾶς ἢ καταπτώσεως οἰκοδομῶν ἢ ναυαγίου ἢ πλημμύρας. Ἐρωτῶ μὲ σέβας τὸ Σεβ. τοῦτο Δικαστήριον, ἢ λεγομένη παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκη ἀπλῆ εἶναι ἢ οἰκτρὰ; Ἐὰν εἶναι ἀπλῆ, εἰς ποῖον τὴν παρέδωκε; Εἰ δὲ πάλιν οἰκτρὰ, ὁποῖαι οἰκτρὰι περιστάσεις συνέβησαν εἰς τοῦτο καὶ εἰς ποῖον πάλιν τὴν παρέδωκε; Ἄρα τὸ πλοῖον τοῦτο δὲν ἦτον εἰς τινα παρακαταθήκη, ἄρα προφανῶς ψεύδεται καὶ μὲ τὴν λέξιν ταύτην πάσχει ν' ἀπατήσῃ τὸ Σεβ. τοῦτο Δικαστήριον διὰ νὰ βαρύνῃ τὴν ψήφον του.

Βον) Λέγει: "Ὅτι λοιπὸν τὸν διαληφθέντα μαρτῆγον τὸν ἄραξεν ἐν ἀσφαλείᾳ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ νὰ τὸν λάβῃ ὁ κύριός του ὅλως διόλου ἀπείρακτον. Ἐρωτῶ κατὰ τοῦτο τὸ Σεβ. τοῦτο Δικαστήριον, διατί ἀποσιωπᾷ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον τὸν ἄραξεν; Ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἄραξεν ἐν κακῇ καταστάσει τὸν διαληφθέντα μαρτῆγον χωρὶς τὰ ἀναγκαῖά του σχοινιά, ἦτον ὁ μῶλος τῆς Σκοπέλου, ὅστις δὲν εἶναι λιμὴν, ὥς ἡμπορεῖ νὰ πληροφορηθῇ τὸ Σεβ. τοῦτο Δικαστήριον ἀπ' ὅλους τοὺς θαλασσινοὺς, ἀλλ' ἀπλοῦς ὄρμος (δηλονότι τουρκιστὶ γιαμπὰν γερ) καὶ τὸν ἄφησεν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς θαλάσσης ἀπερριμμένον, ὥς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 μαρτυρικὸν τοῦ Ἰωάννου Νικολάου Μεντζελιώτου βεβαιοῖ, ὁποῖοι ἐξαομάτωσαν τὸν μαρτῆγον τοῦτον, εἰς ποῖαν κατάστασιν τὸν ἄφησαν καὶ μείνας οὕτως ἂν ἦτον ὑποκείμενος εἰς φθορὰν ἢ ὄχι. Νομίζω, κύριοι δικασταί, ὅτι κατὰ δίκαιον λόγον ἔδει ὁ διαληφθεὶς ἀντίδικός μου, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξ ἀγνοίας παρέλαβε τὸ πλοῖον ὥς ἐχθρικὴν ἰδιοκτησίαν, ἀφ' οὗ ἐπομένως ἀνεκάλυπεν ὅτι ἦτο ρωσικὸς καὶ ἐπροκλήρουξεν, ὥς λέγει, διὰ νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός του διὰ νὰ τὸ λάβῃ, ἦτον, λέγω, εἰς χρέος ἀπαραίτητον νὰ τὸ φυλάξῃ καλῶς μὲ ἀνθρώπους καὶ νὰ τὸν ἀράξῃ εἰς λιμένα ἀσφαλῆ καὶ ὄχι νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς ἓνα ἀπλοῦν ὄρμον χωρὶς φύλακας καὶ ὥς ἔρμαιον τυχερὸν τῶν συντρόφων του καὶ εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν τῶν ἀνέμων καὶ τῆς θαλάσσης; Ἄρα, εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὄν, δὲν ἦτον ἐπόμενος ἢ συντριβὴ του; Δὲν ἦτον ἐπόμενος καὶ ὁ χαμός του; Ἄρα, ὅπως θεωρούμενον τὸ πρᾶγμα, φυσικῶς καὶ ἠθικῶς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν πταίει καὶ ὥς ἐκ τοῦ πταίσματός του ἢ προκύπτουσα ζημία τοῦ πλοίου τούτου εἶναι βάρος αὐτοῦ καὶ τῶν συντρόφων του, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἀποσιωπῶ.

Γον) Μὲ κατηγορεῖ λέγων ὅτι ἐν ἀπουσίᾳ του ἐμβῆκα εἰς τὸν μαρτῆγον τοῦτον μὲ τοὺς στρατιώτας μου καὶ ἤρπασα τὴν γούμεναν μὲ τὴν ὁποῖαν ἦτον δεμένον ἀσφαλῶς τὸ πλοῖον καὶ τὴν πριμάτζαν του καὶ οὕτω μείναν τὸ πλοῖον χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀσφάλισιν, ἔπεσεν ἔξω ἀπὸ μίαν φουρτούναν καὶ κατεσυντρίφθη, ἐπιφέρων εἰς τοῦτο τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 μαρτυρικόν, ὥς λέγει, τῆς Κοινότητος Σκοπέλου. Σεβαστοὶ Δικασταί, χαρίσατέ μοι παρακαλῶ τὴν προσοχὴν σας διὰ νὰ σᾶς ἐξηγηθῶ περιεστατωμένως τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποῖαν τότε ἀπροσδοκῆτως ὑπῆγον ἀπὸ Σκῦρον εἰς Σκόπελον καὶ τὸν τρόπον τῆς συκοφαντίας. Ἡ παύσασα Ἀντικυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν 13 τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τοῦ 1827 ἔτους διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 265 ἐγγράφου τῆς διώρισε τὸ πλοῖόν μου βρίκιον ὀνομαζόμενον «Κένταυρος» νὰ παραπλέῃ τὸν Μαλιακὸν κόλπον πρὸς ἀποκλεισμόν τῶν μερῶν ἐκείνων πρὸς δὲ καὶ διὰ τῆς ἐπὶ τῶν Πολεμικῶν Γραμματείας διαταγῆς ὑπ' ἀριθ. 232 διετάχθη νὰ δίδω βοήθειαν εἰς τὸν φρούραρχον τῆς νήσου Σκῦρου, ὡσάκις λάβῃ χρεῖαν, διὰ νὰ ἐκτελῇ τὰ χρέη του. Καὶ ἐπειδὴ πλέον οἱ καταχραστὰι δὲν ἠδύναντο νὰ βλάψωσι τελείως τὴν Σκῦρον καὶ τοὺς Σκυριανούς, φθονήσαντές με, δηλ. ὁ τε καπ. Μητρος Λιακόπουλος μὲ τοὺς σὺν αὐτῷ, δηλονότι Γιάτζον καὶ λοιπούς, ἐπειδὴ μάλιστα ἡμῖν ἐγὼ ὅλως διόλου φατρία καὶ μέρος τοῦ Γέρου Καρατάσιου καὶ αὐτοὶ ἐνάντιοί του, καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ προφανῶς δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ βλάψουν, συνήργησαν δολίως, ὥστε διὰ τοῦ Βάσσου Μαυροβουνιώτου καὶ ἀδελφοῦ του νὰ κάμουν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελον, ὥς πληροφορεῖσθε ἀπὸ τὰ ἐγκλειόμενα ὑπ' ἀριθ. ἀντίγραφα α, β, γ, δ, ε, στ, ζ, η. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀπέγδυσαν τοὺς ἀνθρώπους μου καὶ τὴν οἰκογένειάν μου, ἐβιάσθησαν ν' ἀπεράσω μὲ μίαν βάρκαν εἰς Σκόπελον διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ ἐβγάλω στρατιώτας ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες κατεῖχον τὴν φαμελίαν μου. Καὶ ἐπειδὴ ἔφθασα ἐν καιρῷ νυκτός, χωρὶς νὰ πλησιάσω διόλου εἰς τὸν διαληφθέντα μαρτῆγον, ἐκείνην τὴν νύκτα ὑπῆγον καὶ ἐκοιμήθησαν εἰς τὸ καῖκι τῶν Καλαμιδαίων, τὸ δὲ πρῶτὸν σῦρας τὴν βάρκαν μου ἐξῆλθον εἰς Σκόπελον. Ὁ Γιάτζος ὅμως, ὢν φύσει ἐχθρὸς μου καὶ θέλων νὰ σκεπάσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμον οἱ σύντροφοί του, ὥς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 μαρτυρικὸν τοῦ Ἰωάννου Νικολάου Μεντζελιώτου φανερῶναι, μοὶ ἐπρόσαιπεν αὐτὸν τὸν μῶμον τῆς συκοφαντίας χωρὶς κανὲν νόημα. Σ. Δικασταί! στοχασθῆτε τὸ ψεῦδος. Ὁ Γιάτζος ἐν καιρῷ νυκτός ἀπὸ τὴν οἰκίαν του μὲ εἶδεν ὅτι ἐπάτησα τὸν μαρτῆγον καὶ ἄρπαξα τὴν γούμενάν του καὶ τόσοι ἄνθρωποι ὅπου ἦσαν εἰς τὰ καῖκια πῶς δὲν μὲ εἶδον; Παρατη-

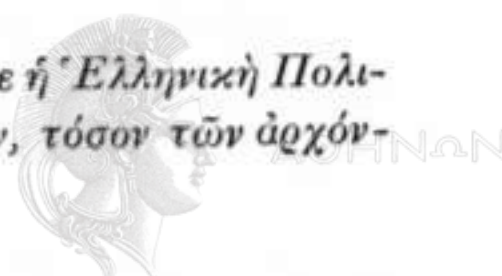
ρήσατε παρακαλῶ ὅτι εἰς ὅλας τὰς μαρτυρίας κανεῖς δὲν λέγει ὅτι μ' εἶδεν, ἀλλ' ὅτι οὕτως ἤκουσαν. Μὲ τὸ ἤκουσα γίνεται ποτὲ ἄνθρωπος ἔνοχος; Ἐγώ, Κύριοι Δικασταί, ἐπομένως ἕως ὅτου νὰ ἐκβάλω στρατιώτας ἐκάθησα εἰς Σκόπελον ἡμέρας ἱκανάς. Μάλιστα αὐτὸ τὸ πλοῖον ἔπescen ἔξω μεθ' ἡμέρας ἔνδεκα τῆς προσαφθείσης κατηγορίας μου. Πρὸς δὲ μάθετε καὶ τοῦτο, ὅτι μετὰ τὴν συκοφαντίαν ταύτην ἐπάτησεν ἐπάνω εἰς τὸν διαληφθέντα μαρτῆγον τὸ καῖκι τῶν Καλαμιδαίων καὶ ἐπαλάμισε. Κύριοι Δικασταί! Εἰς ἄνθρωπος κατατρεχόμενος καὶ κινδυνεύων νὰ χαθῇ ἡ τιμὴ, πᾶσα ἡ κατάστασις του καὶ ἡ ὑπόληψίς του, ὅστις ἔρχεται ἀπλῶς μὲ μίαν βάρκαν διὰ νὰ ἐκβάλῃ στρατιώτας πρὸς διανθέντευσίν του, αὐτὸς ἄρα ἔχει νοῦν καὶ φρένας νὰ κυττάξῃ διὰ νὰ ἀρπάξῃ ἢ σχοινία ἢ ἄλλα πράγματα; Παρατηρήσατε λοιπὸν εἰς ποῖον βαθμὸν κολοφῶνος ἔφθασεν ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Ἀποσιωπῶ τὰ ἄλλα διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ Σ. τοῦτο Δικαστήριον θέλει θεωρήσει τὰ πάντα ἀλανθᾶστως καὶ ἐξετάσει τὸ πρᾶγμα ἐμβριθῶς ὥστε νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 μαρτυρικόν, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει λέγων ὅτι εἶναι τῆς Κοινότητος Σκοπέλου, αὐτό, Κύριοι Δικασταί, δὲν εἶναι τῆς Κοινότητος, ἀλλ' εἶναι τῶν ιδίων του συντρόφων, οἵτινες ἔχουν ἔνοχὴν εἰς αὐτὸ τὸ πλοῖον, δηλονότι τῶν Α. Γιάτζου καὶ Κ. Μπίνου καὶ ἡ Κοινότης τῆς Σκοπέλου μόνον καὶ μόνον ἐπικυροῖ τὰς σφραγίδας τῶν διαληφθέντων καὶ ὄχι τὰ περιεχόμενα. Θεωρήσατε παρακαλῶ προσεχῶς αὐτό, ἰδέτε τί λέγει αὐτὴ ἡ Κοινότης τῆς Σκοπέλου περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως τοῦ διαληφθέντος μαρτῆγον εἰς τὸ ἀνὰ χεῖράς μου μαρτυρικόν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀναντιρρήτως πληροφορεῖσθε ὅτι ἀδίκως καθάπτεται ὁ ἀντίδικός μου οὗτος τῆς ὑπολήψεώς μου καὶ ὅτι εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν δὲν ἔχω καμμίαν ἔνοχὴν. Εἶμαι ἀθῶος καὶ ἀδίκως ἐγκαλοῦμαι. Ἡ μαρτυρία τῶν κυρίων Α. Γιάτζου καὶ Κ. Μπίνου συντρόφων του ὡς πρὸς ἐμέ, ἀπὸ τοὺς νόμους εἶναι ἀπαράδεκτος καθότι μαρτυρία συντρόφων δὲν ἰσχύει. Ὁ Νοτάριος τῆς Σκοπέλου, ὁ ὁποῖος ἐνδεχόμενον νὰ ἔδωκε καταφατικὴν μαρτυρίαν εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο, εἶναι σχετικὸς τῆς πατρίας τοῦ Λιακοπούλου καὶ μάλιστα ἐστάθη καὶ γραμματεὺς τοῦ Γιάτζου. Ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, οὔσα πατριαστικὴ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν σχετικὴ, εἶναι ἀπαράδεκτος. Περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἀναγνώσατε παρακαλῶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 μαρτυρικόν τοῦ πολίτου Κωνσταντίνου Φέκια ἀπὸ τὴν Ἀργαλαστὴν Μαγνησίας διὰ νὰ βεβαιωθῇτε ὅτι μετὰ τὸ πέσιμον τοῦ εἰρημένου μαρτῆγον ὁποῖοι ἐπῆραν τὰ λείψανα τούτου. Ἐξετάσατε παρακαλῶ διὰ νὰ μάθετε τίνας ἄνθρωποι ἦσαν. Θεωρήσατε πρὸς τούτοις ἀκριβῶς καὶ τὴν ἔνορκον ἐξομολόγησιν τοῦ Γ. Ἀντωνίου Μεντζιλιώτου.

Δον) Λέγει πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι ὁ ἴδιος καπ. Λουκᾶς ἐν συνειδήσει γνωρίζει, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας βεβαίως κ.τ.λ. Κύριοι Δικασταί! Τὸ ὅτι ὁ καπ. Λουκᾶς ἐν συνειδήσει γνωρίζει καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας τὴν ἀθωότητά του ἐπειδὴ τὸ πλοῖόν του τὸ ἄφησε χωρὶς κανὲν χαρακτηριστικὸν οὐδετερότητος, τοῦτο ἐνδεχόμενον. Τὸ νὰ ὁμολογήσῃ ὅμως ὅτι καὶ τὸ ἐφύλαξε, εἶναι ἀπίστευτον· ἐπειδὴ, μ' ὅλον ὅτι ἦτον εἰς χρέος ἀπαραίτητον καὶ ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν ὀρθὸν λόγον διὰ νὰ τὸ φυλάξῃ ἐντελῶς, μ' ὅλον τοῦτο τὸ παρημέλησέ καὶ ἐχάθη ἐκουσίως. Τὸ νὰ καθάπτεται πάλιν τὸν Ζορμπᾶν, λέγων ὅτι ὁ Ζορμπᾶς καὶ ὄνομα καὶ πρᾶγμα ἔγινεν ἡ μόνη αἰτία τῆς συντριβῆς του, τοῦτο νομίζω, Κύριοι Δικασταί, ὅτι ἀδικεῖ ὄχι μόνον ἐμένα καὶ τὴν ὑπόληψίν μου, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸν του τὸν ἴδιον. Τὸ ὅτι πάλιν, ὡς λέγει, δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ τὸν σφετερίσῃ ἐν ᾧ ἀναχωρεῖ ἀπὸ Σκόπελον καὶ τὸν ἀφίνει εἰς παρακαταθήκην, ὅταν εὐκόλως ἠδύνατο νὰ τὸν πωλήσῃ; Ἐρωτῶ τὸ Σ. τοῦτο Δικαστήριον, ὁποῖον ἄλλον περισσότερον σφετερισμὸν ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ εἰς τὸν διαληφθέντα μαρτῆγον, ἀπ' ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔκαμαν οἱ σύντροφοί του. Τὸν ἄφησαν σχοινί, τὸν ἄφησαν ἐξάρτι ἢ παταράτζον ἢ ἄλλο κανὲν ἐπιπλον; Τὸν ἀφίνει εἰς παρακαταθήκην. Ποῦ; Εἰς τὸν μῶλον τῆς Σκοπέλου, χωρὶς ἀνθρώπους, εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος, τῶν ἀνέμων καὶ τῆς θαλάσσης.

Εον) Λέγει ὅτι ἡ σύλληψις τοῦ πλοίου τούτου ἔγινε μόνον καὶ μόνον μὲ τὴν αἰτίαν ὅτι ἦτον ἐχθρικὸν καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐφαντάσθη νὰ κακομεταχειρισθῇ πλοῖον ὑπ' οὐδετέραν σημαίαν. Τοῦτο δὲν τὸ ἀρνοῦμαι καὶ ἐγώ. Οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Πλὴν, ἐπειδὴ καὶ ἐκ περιστάσεως ἔγινεν ἡ σύλληψις τοῦ διαληφθέντος πλοίου, τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη ρωσικόν, ἀναμφιβόλως ἦτον εἰς χρέος νὰ τὸ φυλάξῃ μὲ τὸν πλέον εὐσχημον τρόπον, διότι αὐτὸ τὸ πλοῖον τῷ ὄντι εἰς τὸν ἀντίδικόν μου ἦτον ὡς παρακαταθήκη.

ΣΤον) Ὅτι, ὡς λέγει, τὸ ἀνωτέρω συμβᾶν ἠκολούθησε κατὰ τὰ 1827 ἔτη, ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία δὲν ἐδιοικεῖτο ἀπὸ νόμους θετικούς, οὔτε ἀπ' αὐστηροὺς τύπους διαγωγῶν, τόσον τῶν ἀρχόν-

των, εἴτε στρατιωτικῶν εἴτε πολιτικῶν, καθὼς καὶ τῶν ἀρχομένων, εἰς τοῦτο ὁμιλεῖ τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην πολλὰ τοιαῦτα ἠκολούθησαν, ὅχι μόνον εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους τοὺς θαλασσινοὺς μας. Τὸ νὰ λογίζεται ὁμοῦς τὸν ἐαυτὸν του ὅλως διόλου ἀνένοχον, εἰς τοῦτο σφάλλει. Ναὶ μὲν ὡς καλῇ πίστει ἔλαβε τὸ πλοῖον, πλὴν ἀφ' ἧς ὥρας ἐγνώρισεν ὅτι ἦτον οὐδετέρας Δυνάμεως, δὲν ἦτο πλέον καλῇ πίστει, ἀλλὰ κατεῖχεν αὐτὸς ὡς εἰς ἀποθηκάριος καὶ ὡς τοιοῦτος ἦτον εἰς χρέος ἀπαραίτητον νὰ τὸ φυλάξῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Τὸ ὅτι πάλιν ὁ προβαλλόμενος ἀπὸ τὸν ἀντιδίκον του νόμος δὲν ἐφαρμόζεται τελείως ἐναντίον τοῦ πράξαντος καλῇ πίστει βέβαια ὁ προβαλλόμενος οὗτος νόμος δὲν ἐφαρμόζεται ἐναντίον τοῦ πράξαντος καλῇ πίστει, ἀλλὰ κατ' ἐκείνον ἀμελοῦντος τὸ χρέος βλάπτει τὸν ἄλλον. Κατ' ἐκείνου δὲ τοῦ ὁποῖου λέγει, ὅτι ἐν ᾧ τὸ πλοῖον ἐξασφαλισμένον κ.τ.λ. εἰς τοῦτο ψεύδεται:

1ον) Τὸ πλοῖον αὐτὸ δὲν ἦτον ἐξασφαλισμένον εἰς τὸν λιμένα τῆς Σκοπέλου.

2ον) Δὲν ἦτον εἰς παρακαταθήκην, ὡς λέγει, ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς τοπικῆς ἀρχῆς. Τοῦτο τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 ἀνὰ χεῖράς μου μαρτυρικὸν τῆς τοπικῆς ἀρχῆς Σκοπέλου ἀποδεικνύει καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ πλοίου καὶ τὸ ψεῦδος τοῦ ἀντιδίκου μου.

3ον) Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ πρωταίτιος τῆς φθορᾶς του, ἐπειδὴ μήτε εἰς τὸ πλοῖον αὐτὸ ποτὲ ἐμβῆκα μήτε ἄρπαξα κανὲν ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα σχοινιά του, ἀλλὰ τὰ ἄρπαξαν οἱ σύντροφοί του.

4ον) Περίστασις τῇ ἀληθείᾳ βέβαια ἂν ἐφύλαττε αὐτὸ τὸ πλοῖον, κατὰ τὸ ὁποῖον χρέος εἶχε, βέβαια οὔτε τὸ πλοῖον ἐχάνετο οὔτε ὁ καπ. Λουκάς νομίμως ἤθελε ζητεῖ τὴν ἀποζημίωσίν του οὔτε τὸ Σ. τοῦτο Δικαστήριον ἤθελε καταγίνεται νὰ κρίνῃ τὴν διαληφθεῖσαν ὑπόθεσιν.

Σεβαστοὶ Δικασταί, αὕτη εἶναι ἡ ὑπόθεσις, οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐν εἰλικρινείᾳ καὶ οὕτως εἶναι ἡ ἀλήθεια. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ δώσητε ὅλην σας τὴν προσοχὴν μὲ τὸν πλέον βαθὺν τρόπον, ὥστε νὰ διευκρινισθῇ ἡ ἀλήθεια καὶ ἀποδειχθῇ ἡ ἀθωότητά μου, καθότι γνωρίζω τὸν ἐμαυτὸν μου εἰς τὴν προκειμένην ταύτην ὑπόθεσιν πάντῃ ἀνένοχον καὶ ἀθῶον, ζητῶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην διὰ τῶν νόμων ἱκανοποίησιν εἰς τὴν προσαφθεῖσάν μοι παρὰ τοῦ Λιακοπούλου συκοφαντίαν. Ζητῶ ἠθικὴν ἱκανοποίησιν τιμῆς, ὑπολήψεως καὶ χρηματικὴν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξόδων μου. Εἶμαι εὐελπίς ὅτι τὸ Σ. τοῦτο Δικαστήριον, ἀφ' οὗ ἀνιχνεύσῃ μὲ ἐμβρίθειαν τὴν ἀθωότητά μου, θέλει πράξει ὅ,τι ὑπαγορεύει ὁ νόμος καὶ τὸ δίκαιον. Ὑποσημειοῦμαι δὲ μ' ὅλον τὸ ἀνήκον σέβας.

Τῇ 30ῇ Ἀπριλίου 1827 [=1828] ἐν Αἰγίνῃ

Ὁ πολίτης
Γεώργιος Ζορμπᾶς

23*

Ἀναφορά

Πρὸς τὴν Προσωρινὴν Ἀντὶ Θαλασσίου Δικαστηρίου Ἐπιτροπὴν

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 257 δεδομένην τῇ 5 τοῦ παρόντος μηνὸς πρόσκλησιν τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ὁποίας διατάχθην ἵνα ἀπέλθω εἰς Μέθενα διὰ νὰ ἐξετάσω δικαστικῶς τοὺς ἐν Τακτικουπόλει πεντήκοντα τρεῖς (ἀρ. 53) φυλακωμένους καὶ καταγεγραμμένους ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ πεδίου κυρίου Φορτσάνου, μεταβὰς ἐκεῖσε, ἐξέτασα αὐτοὺς κατὰ τὰς ἐγγράφους ὁμολογίας των, τὰς ὁποίας καὶ ἐγκλείω ἐνταῦθα μεθ' ὅσων ἄλλων ἐγγράφων μοι ἐδόθησαν παρὰ τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, προσθέτων εἰς τὴν παροῦσάν μου καὶ τὰς περὶ αὐτῶν παρατηρήσεις μου, ὡς ἔπεται.

Αον) Ὁ Νικόλαος Δαδιώτης, ὁ δωδέκατος εἰς τὸν κατάλογον τοῦ κυρίου Φορτσάνου, κατὰ τὴν ἐξέτασίν του ἀρ. 1, παρατηρῶ ὅτι χωρὶς ἔγκλημα ἐφυλακώθη καὶ ἔτι εὐρίσκεται φυλακωμένος.

Βον) Ὁ Γεώργιος Κουσσαντιανός, ὁ 10ος εἰς τὸν κατάλογον τοῦ κυρίου Φορτσάνου, κατὰ τὴν ἐξέτασίν του ἀρ. 2ος, φυλακωθείς διότι ὑποθέτεται ὁ ἀδελφός του συνένοχος κλοπῆς βοϊδίων,

* ΓΑΚ. Θαλ. Δικ. φ. 12 συνημμ. εἰς ἔγγρ. Γεν. Γραμμ. / Θαλ. Δικ. ἀρ. 789 / 13 Μαΐου 1828.

